

Club Tartaros

Club Tartaros

Rob Knibbeler

Titel: Club Tartaros
Auteur: Rob Knibbeler
Uitgegeven via: Brave New Books <https://www.bravenewbooks.nl>
Auteurswebsite: <https://www.bravenewbooks.nl/RobKnibbeler>

NUR 492

ISBN paperback: 9789464488326

ISBN hard cover: 9789464489118

© 2022, Rob Knibbeler. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n).

Voor Seke

Elke bridgespeler verwacht dat tegenspelers zich correct gedragen. Onze tegenspelers verwachten datzelfde van ons.

Daarom doen wij ons uiterste best om niet op ongeoorloofde wijze informatie over te dragen aan onze partner en informeren wij onze tegenspelers altijd volledig over onze methoden tijdens bieden en spelen. Ik ben ervan overtuigd dat alle spelers bij Club Tartaros daar precies zo over denken.

Alle overeenkomsten tussen bestaande personen en personages in dit boek berusten op louter toeval.

Inleiding	7
Ronde 1	19
Spel 1	20
Spel 2	28
Spel 3	34
Spel 4	38
Ronde 1 Frequentiestaten	46
Stand na ronde 1	48
Ronde 2	49
Spel 5	50
Spel 6	55
Spel 7	59
Spel 8	63
De hartenwand	72
Ronde 2 Frequentiestaten	74
Stand na ronde 2	76
Ronde 3	77
Spel 9	78
Spel 10	84
Spel 11	91
Spel 12	98
Ronde 3 Frequentiestaten	110
Stand na ronde 3	112
Ronde 4	113
Spel 13	115
Spel 14	123
Spel 15	130
Spel 16	136
De ruitenwand	142

Ronde 4 Frequentiestaten	146
Stand na ronde 4	148
Ronde 5	149
Spel 17	154
Spel 18	158
Spel 19	161
Spel 20	166
Ronde 5 Frequentiestaten	178
Stand na ronde 5	180
Ronde 6	181
Spel 21	184
Spel 23	187
Spel 22	194
Spel 24	201
Ronde 6 Frequentiestaten	218
Stand na ronde 6	220
Eindstand	220
Epiloog	221
Bijlagen	227
Woordenlijst vreemde talen	227
Onze scores op een rij	230
Speelschema	231
Uitkomstmethoden	232

Inleiding

Op een druilerige dinsdag in maart loop ik in Utrecht, tijdens mijn lunchpauze, onverwachts Angela tegen het lijf. Ik ken haar van de vele onderlinge ontmoetingen tussen Dombo en Theseus, twee bevriende bridgeclubs. We hebben elkaar al geruime tijd niet gezien, maar veel tijd om bij te praten hebben we niet. ‘Hoe gaat het? Bridge je nog, en zo ja met wie? Ben je nog met ... hoe heet-ie/ze ook weer? Zullen we binnenkort wat afspreken?’ Dat is het zo’n beetje. We praten nog even over bridge in tijden van Corona.

Ik vertel dat ik in de afgelopen COVID-19 periode nauwelijks bridge speelde en online bridge me niet trekt: ‘In m’n uppie achter een computerscherm bridge spelen kan me niet bekoren. Ook al kun je chatten, het sociale aspect is voor mij te minimaal. Het is ook te makkelijk en verleidelijk om de randjes van het geoorloofde op te zoeken. Het raadplegen van je eigen systeemafspraken is daarbij nog het minste euvel. Ik woon alleen, maar als ik een bridge-spielende huisgenoot zou hebben, kan ik me voorstellen dat je gevraagd of ongevraagd advies krijgt. Je kunt ook tussendoor met je partner contact hebben via whatsapp of telefoon. Of zelfs met je partner in dezelfde ruimte spelen en overleg plegen. De zwaarste overtreding is naar mijn mening op een tweede scherm als toeschouwer inloggen, waardoor je alle handen ziet. Maar wat ik écht het ergste van alles vind: als de tegenspelers iets bijzonders doen, ben ik bang dat ik ga twijfelen of het allemaal wel eerlijk is. Zelfs bij het minste vermoeden ga ik me dan aan mezelf ergeren. Ik wil niets vermoeden of betwijfelen.’

‘Ja, dat heb ik nou ook, terwijl zo’n verdenking of vermoeden waarschijnlijk volledig onterecht is,’ is haar reactie.

‘Ik kan me nog herinneren dat in een viertallenwedstrijd een tegenspeelster met Boer-klein-klein drie sans atout bood, nadat

mijn maat met drie harten had gevolgd. In de dummy kwam Heer sec, waardoor ze een volwaardige stop hadden. Dat was face to face en geen moment heb ik ze ergens van verdacht. Waarom zou je ook. Online heb ik dan toch een ander gevoel.’

Een uur later belt ze me op. Ze heeft in Utrecht een bridgeclub gevonden waar nog fysiek wordt gebridged. Gebruikelijk laten ze geen buitenstaanders toe, maar ze zoeken een paar dat wil invallen om een stilzit op te heffen. Daarom zijn we vanavond welkom. Of ik zin en tijd heb? Van tevoren kunnen we een hapje eten in een Grieks restaurant, wat kletsen en een systeem afspreken. Club en restaurant zijn open en controleren niet op QR-code.

Mijn bridgeavond met Peter bij de bridgeclub Theseus heb ik al eerder afgezegd. Vanwege de COVID-19 perikelen kunnen we weliswaar van zeven tot tien bridgen maar om zeven uur terug in Tilburg zijn, acht ik niet haalbaar. Daarbij mag ik Peter altijd dumpen voor looks of skills. Angela voldoet ruimschoots aan beide criteria. Uiteraard neem ik de uitnodiging aan. Ze geeft me het adres aan de Helling in Utrecht en vertelt dat het Griekse restaurant naast de ingang van een parkeergarage is. We spreken af elkaar om half zeven in het restaurant te treffen.

Ik kan niet zeggen dat ik die middag nog erg geconcentreerd ben op het werk. Vandaag ben ik pas om elf uur op het werk verschenen, nadat ik eerst een uurtje thuis heb gewerkt. Hoewel het verkeer de laatste tijd meevalt, kan het geen kwaad eventuele files te mijden. Thuiswerken indien mogelijk, wordt in ons bedrijf al vele jaren gepropageerd. Wel probeer ik om in ieder geval één dag per week op kantoor te zijn. Onder het motto ‘wie wat later begint, mag wat eerder ophouden’ begeef ik me om half zes richting Helling. Het adres is snel gevonden. In de parkeergarage is op ‘Niveau-2’ een gaatje. Tegen zessen stap ik het restaurant binnen.

Tot mijn niet geringe verbazing zit Angela al aan de bar. Ze draagt een hooggesloten felgroene jurk zonder mouwen. Open schoenen met een brede halfhoge hak zijn met leren bandjes kruislings om haar enkel gewikkeld; de bandjes halverwege haar kuiten gestrikt. Misschien wat fris gekleed voor de tijd van het jaar? vraag ik me af. Ravenzwart haar met opvallende blauwe highlights omlijst haar fijnbesnaarde gezicht en valt in golven over haar schouders. Make-up heeft ze niet nodig en ze draagt geen andere sieraden dan een gladde zilveren armband. In haar grote oranjebruin-grijze ogen wil ik zwemmen. Ik neem me voor tijdens het bridgen zoveel mogelijk dummy te zijn. Dat zal onze score vast ten goede komen.

De eigenaar van het etablissement verwelkomt ons met een glaasje ouzo. Angela slaat dit af, zij drinkt nooit alcohol. Ik denk: uit solidariteit drink ik net als jij geen alcohol bij de maaltijd, maar die ouzo laat ik me niet ontgaan. Ik sla ook haar glaasje achterover. Ondertussen bestuderen we de menukaart.

Met het eerste team van Theseus hadden we, in de tijd dat ik daar nog in speelde, de gewoonte om na afloop van de competitie te gaan eten bij een Grieks restaurant. We vroegen dan of ze een Theseus schotel voor ons konden samenstellen. Helaas werd ons verzoek nooit gehonoreerd.

De eigenaar neemt onze bestelling op. Op de kaart staat een Poseidon schotel. Ik vraag om een kleine aanpassing en of die schotel dan op de rekening mag komen met de naam van de zoon van Poseidon, dat wil zeggen, als ‘Theseus schotel’. Angela eet geen vlees. Zowaar hebben ze een ‘mix vegetarisch’ die haar aanspreekt. ‘Zou u die op de rekening als “Ariadne schotel” willen vermelden?’ vraag ik. Dat blijkt geen probleem.

De eigenaar wenkt een serveerster: ‘Sharon, kun je een geschikte tafel voor onze gasten zoeken?’

Angela heeft verschillende systeemkaarten meegenomen. Ik mag kiezen. Het wordt er een die nagenoeg dezelfde afspraken bevat als die ik met Peter heb. ‘Wil je nog iets wijzigen?’ vraagt ze.

‘Nee, alles duidelijk,’ ik gebruik liever de tijd om bij te kletsen.

Angela wil één afspraak benadrukken: ‘Heb je gezien dat de “Keller conventie” erop staat?’

‘Ja hoor, dat lijkt me zelfs één van de belangrijkste. Met mijn vaste partner Peter speel ik deze ook, al kent hij het bestaan ervan niet. Wij spelen ook een soort van “extended Keller”. Als onze tegenspelers de Keller-conventie niet spelen, geeft ieder van ons degene links gelijk. Het is wel goed dat je me er aan herinnert. Met mijn vaste partner kan ik me er redelijk aan houden, maar mijn clubgenoten kunnen bevestigen dat me dat met anderen zeer slecht afgaat.’

‘Die extended versie gaan we vandaag niet doen!’ zegt Angela op een manier die geen tegenspraak duldt.

De ‘Keller-conventie’ houdt in: we bespreken geen spellen tijdens de wedstrijd. Helaas is deze conventie niet bij veel mensen bekend. Ik vernam het bestaan door een artikel op de website ‘Bridgewinners.com’.

De naam van de conventie is een eerbetoon aan Helen Keller (27-6-1880 tot 1-6-1968). Zij is een bijzondere, inspirerende persoonlijkheid. Helen Keller werd negentien maanden na haar geboorte doof en blind als gevolg van ziekte. Vanaf kort voor haar zevende verjaardag leerde ze het vingeralfabet met behulp van Anne Sullivan, die zelf slechtziend was en tot haar eigen overlijden bijna veertig jaar de metgezellin en vriendin van Helen bleef. Het eerste woord dat Helen van Anne leerde

was 'w-a-t-e-r', doordat Anne het woord bij haar in de ene hand spelde, terwijl ze water liet lopen over de andere. Helen voltooide als eerste doofblinde de middelbare school en de universiteit, waar ze cum laude afstudeerde. Ze leerde vijf talen, naast braille, tactiele gebarentaal en spraakafzien – liplezen met de vingers. Ze leerde zelfs praten, al konden weinigen haar verstaan. Zij schreef twaalf boeken en een groot aantal artikelen. Toen ze 22 jaar was publiceerde ze haar bekendste werk: 'The story of my life', 1903. Zij gaf overal ter wereld lezingen, was politiek actief, zette zich in voor rechten van arbeiders, voor de vrouwenbeweging, het pacifisme en het socialisme.

Van de boeken en films die over haar verschenen noem ik:

- *De film 'The Miracle worker', een bewerking van haar biografie;*
- *Een animatiefilm uit 1981: 'The Story of Helen Keller: Angel of Love and Light'.*

Geraadpleegde bron: Wikipedia

De maaltijd smaakt uitstekend en we hebben een geanimeerd gesprek. Na het eten neem ik nog een kopje koffie, Angela drinkt een kopje thee. Om kwart over zeven vragen we de rekening. Sharon heeft prima voor ons gezorgd, maar het afrekenen neemt de eigenaar zelf op zich. Angela vraagt: 'Kunt u ons vertellen hoe we bij Club Tartaros komen? Ik heb twee keer de Helling afgelopen maar kon het niet vinden. We hebben afgesproken daar te bridgen.'

'Als je niet bekend bent, is het inderdaad niet te vinden. Ze laten daar ook niet iedereen toe. Weten ze dat jullie willen komen?'

'Ja, ik heb vanmiddag met ze gebeld. Ze zeiden dat we welkom waren, omdat ze anders een stilzit hadden. Ik moest op de Helling zijn en dan in het Griekse restaurant de weg vragen.'

‘Dan zal het wel in orde zijn. De ingang is achter die deur daar,’ wijst de eigenaar.

Achterin het restaurant zie ik een deur naast de gang die naar de toiletten leidt. Tussen gang en deur staat een manshoog beeld van een hond met drie koppen — ‘Kerberos’, herinner me ik van mijn dagen op het gymnasium.

‘Ze beginnen stipt om acht uur,’ meldt de eigenaar, ‘dus jullie mogen wel opschieten. Wacht, ik vraag aan Sharon of ze jullie kan brengen. Het is nu toch niet druk.’

Dat laatste klopt. Al de hele avond zijn wij de enige gasten. Ik betaal de rekening en beloof Angela een ‘Tikkie’ te sturen voor haar deel. Ik heb het gevoel, dat Sharon geen cent zal zien van een eventuele fooi. Tegen mijn gewoonte in laat ik het geven van fooi achterwege. De rekening is handgeschreven en vermeldt — in een mooi en goed leesbaar handschrift — met zwierige letters ‘Theseus schotel’ en ‘Ariadne schotel’. Ik vouw de rekening dubbel zonder de vouw te scherp te maken en stop deze in de binnenzak van mijn colbert. Die komt ingelijst in bridgeclub Theseus te hangen. Aan de rekening is duidelijk aandacht besteed, ik laat daarom toch een paar euro op tafel achter.

Sharon brengt ons naar club Tartaros. We gaan de deur door naast Kerberos en een lange trap af. De betonnen trap voldoet naar mijn mening niet aan het Bouwbesluit 2012. De aantrede is te smal, krap aan vijftien centimeter, de optrede ruim twee keer zo hoog. Iedere stap is een aanslag op mijn knieën. Op een klein platform wil ik even op adem komen, maar Sharon zegt dat we door moeten lopen. We komen anders niet op tijd. Nog meer knieslopende trappen. Vervolgens lopen we een lange gang door. ‘Nu lopen we onder de Vaartsche Rijn door,’ zegt Sharon. Na enige tijd komen we bij een deur. Achter die deur blijkt zich een felverlichte, langgerekte hal te bevinden.

Zowel rechts als links van ons zie ik een deur met opschrift.

- Rechts vermeldt: ‘Genderneutrale toiletten gang 1 en 5’;
- Links vermeldt: ‘Genderneutrale toiletten gang 6’.

Tegenover ons zie ik drie deuren met opschriften:

- ‘Gang 1: Elysion’;
- ‘Gang 3: Uitgang Parkeergarage’;
- ‘Gang 5: Alphodolus weide’.

Ik draai me om en zie rechts en links van de deur waar we net door zijn gekomen nog twee deuren. De opschriften zijn:

- ‘Gang 2: Uitgang Helling’;
- ‘Gang 4: Restaurant’;
- ‘Gang 6: Tartaros’, achter ‘Gang 6’ heeft iemand met graffiti ‘66’ toegevoegd.

‘Nu begrijp ik het adres,’ zegt Angela, ‘Helling Gang 666.’ Sharon opent de deur van gang zes: ‘Ietsje verder moeten jullie zijn, er is maar één volgende deur, niet te missen.’ Als dank voor het brengen geef ik Sharon twee 2-euromunten. Ze grapt dat ik haar geen obool hoef te geven. Gang zes is onverlicht, maar inderdaad niet erg lang. Aan het eind is een vaalgroene gammele deur die piept en knarst wanneer ik hem open. Ik zie Angela even aarzelen om binnen te gaan. Ze ziet wat bleekjes.

We stappen een matig verlichte vierkante ruimte binnen van ongeveer twintig bij twintig meter. De vijf meter hoge wanden zijn aan de linker- en rechterzijde voorzien van geschilderde taferelen. Bovenaan elke wand prijken in vitrines dertien speelkaarten van anderhalve meter hoog. De randen van de vitrines zijn schaars verlicht, met enige moeite kun je zien dat de kaarten op volgorde van Aas naar twee zijn gerangschikt. In het donkere midden lijken

personen afgebeeld. Tegenover me zie ik de schoppen, links de ruiten, rechts de harten. De klaveren vermoed ik achter mij.

Het is hier warm. De lucht is bedompt, er hangt een geur van natte hond met een zweem van rotte eieren.

Aan het einde van de zaal is een dubbele deur van drie meter hoog, geflankeerd door twee stenen beelden. Naast de hoge deuren zie ik uiterst links drie normale deuren. Boven elk van die deuren hangt een neongroen verlicht bord: 'Exit -2', 'Exit -1', en 'Exit 0'. Aan diezelfde wand is uiterst rechts een deur met neongroen verlicht bord: 'Exit straat'. Tussen de stenen beelden en de deuren aan de zijkanten staan hoge stenen zetels.

'Wat je ook doet, beloof me niet in één van die stenen zetels te gaan zitten,' zegt Angela, met één hand voor haar mond.

'Dat leek me nou net wel geinig.'

'Ik meen het, als je het maar laat. Geen grapje!'

'Ik beloof het.'

Ik draai me om en zie inderdaad de klaverenkaarten. Aan één zijde van de deur waardoor we naar binnen zijn gekomen, staat een kast met schuifdeuren; aan de andere zijde een kleine bar.

De vierkante speeltafels staan ruim uit elkaar in een hoefijzeropstelling, met aan de open kant de tafel van de wedstrijdleider. De speeltafels zijn in het midden voorzien van groen vilt. In de rand is de windrichting ingebrand. Tussen de speeltafels staat een smalle langwerpige tafel. Op de tafel van de wedstrijdleider staat in het midden een laptop. Links en rechts een stapeltje spellen in diverse kleuren. Ik meen ook een matrix van schakelaars te zien.

Alle overige spelers hebben hun plaats aan tafel al ingenomen.

De wedstrijdleader staat op om ons te begroeten. Hij is broodmager, zijn ruim twee meter lange lijf gaat naadloos over in zijn hoofd. Alsof een gezicht op een koker met breinaalden getekend is, denk ik. Zijn haar staat strak in de gel, één lok plakt op zijn voorhoofd. De oren zijn licht puntig. De wenkbrauwen als accent circonflexe boven zijn zwarte kraalogen. Een smalle, gewaxte sik laat zijn toch al langwerpige gezicht nog langer lijken. Eigenlijk is alles aan de man gepunt. In zijn gesteven witte rokoverhemd, zwart gilet met krijstreep en terracottakleurige vlinderdas maakt hij op mij de indruk van een pedant mannetje.

‘Welkom, ik ben Ref, de wedstrijdleader,’ zegt hij, demonstratief op zijn linkerpols kijkend — ik kan geen horloge ontdekken. ‘Ik was al bang dat jullie niet meer zouden komen. Ik heb zojuist iedereen blij gemaakt, omdat we dankzij jullie geen stilzit hebben. Jullie weten toch wel dat het bij hoge uitzondering is dat je mee mag spelen? Ik had graag meer tijd gehad om jullie alle regels van onze club te vertellen. Nou ja, omdat jullie slechts eenmalig meespelen, zal ik het bij de korte versie houden.’

‘Als wij ons aanmelden, kunt u erop vertrouwen dat we ook komen,’ antwoordt Angela, ‘ik heet Angela, en mijn partner Rob.’

‘Iedereen hier speelt onder een bijnaam. Vinden jullie het goed als ik jullie inschrijf als “Angie en Robbie”?’

Angela heeft daar geen probleem mee.

Ik wel. ‘Mag het wat mij betreft dan Roepie zijn?’ vraag ik.

‘Uiteraard, dat is dan geregeld,’ vervolgt Ref, ‘op een paar punten wil ik nog even de aandacht vestigen:

- Dit is slechts een passageclub. De echte club is in de grote zaal. Die bevindt zich achter die grote deuren achterin. Eerst moet je hier tonen dat je qua karaktereigenschappen geschikt bent om daar in te stromen;

- Omdat de spelers hier kandidaat-leden zijn mogen wij opereren onder de naam “Club Tartaros”;
- Onze leden zijn een bont internationaal gezelschap. Ze spreken en verstaan wel allemaal Nederlands. Af en toe kunnen ze het niet nalaten om niet alleen tegen elkaar, maar ook tegen jullie in hun eigen taal te spreken;

Raadpleeg zonodig de woordenlijst vreemde talen in de bijlage

- De toiletten heb je neem ik aan al gezien in de centrale hal.’

Ref pauzeert even. Ik neem aan om ons de gelegenheid te geven om te reageren. We knikken instemmend.

Hij vervolgt: ‘Wat betreft het schema en dergelijke:

- Er zijn twaalf paren. We spelen zes ronden van vier spellen;
- Alle paren die nu Noord-Zuid zitten, de oneven paren, hebben een eigen tafel;
- Jullie zijn paar zes en beginnen aan tafel drie;
- Na iedere ronde ga je een tafel omhoog. Van drie naar vier enzovoorts, uiteraard van zes naar één;
- Om een integrale uitslag mogelijk te maken, kom ik bij het begin van een ronde melden als paren van windrichting moeten ruilen;
- We spelen barometer: elke ronde speelt iedereen dezelfde spellen. Houdt daar rekening mee, zowel tijdens het spelen, als bij het napraten aan tafel. Als je vindt dat je iets moet zeggen, doe dat dan fluisterend; sommigen hier hebben een uitzonderlijk gehoor;
- Als je klaar bent aan een tafel mag je rondlopen en ook bij andere tafels kibitzen;
- Iedere ronde duurt exact een half uur en ik let strikt op de tijd;
- De scores vul je in op het formuliertje dat op tafel ligt. Controleer dat daarop het juiste rondenummer en spelnummers staan. Als je

een fout maakt, vraag mij dan een nieuw. Ik loop liever een keer extra dan te moeten puzzelen op doorhalingen en verbeteringen. Ik haal alle scorebriefjes aan het einde van de ronde op;

- Tussen de rondes in is er een half uur pauze, in die tijd zal ik de scores verwerken. Bij de bar mag dan gerookt worden en je kunt rondvragen wat er op andere tafels gebeurd is;
- Om precies half twee vannacht zijn we klaar. We sluiten daarna binnen een half uur;
- De uitslag kun je thuis bekijken op het dark web. Daarvoor moet je natuurlijk de Tor-browser geïnstalleerd hebben, tenzij je liever gebruik maakt van I2P of Freenet. Ik kan ook Tor2web van harte aanbevelen;

Trap er niet in! Tor2web is uitermate onveilig!

- De meeste paren hebben geen systeemkaart. Er wordt wel actief gealerteerd. We verwachten dat jullie dat ook doen;
- En tot slot: je kunt mij altijd roepen als er iets is.'

Angela wappert met onze systeemkaarten: 'En alerteren doen we natuurlijk ook.'

Ref geeft ons de URL van de website waar we de uitslag kunnen vinden en begeleidt ons naar onze eerste tafel.

'Roepie?' vraagt Angela zachtjes.

'Mijn oudste zus noemde mij zo toen we nog peuters waren, ik noemde haar Seke. Zij is ook mijn eerste bridepartner. Wij gingen op cursus toen zij vijftien was en ik veertien,' fluister ik terug, 'het wordt een latertje.'

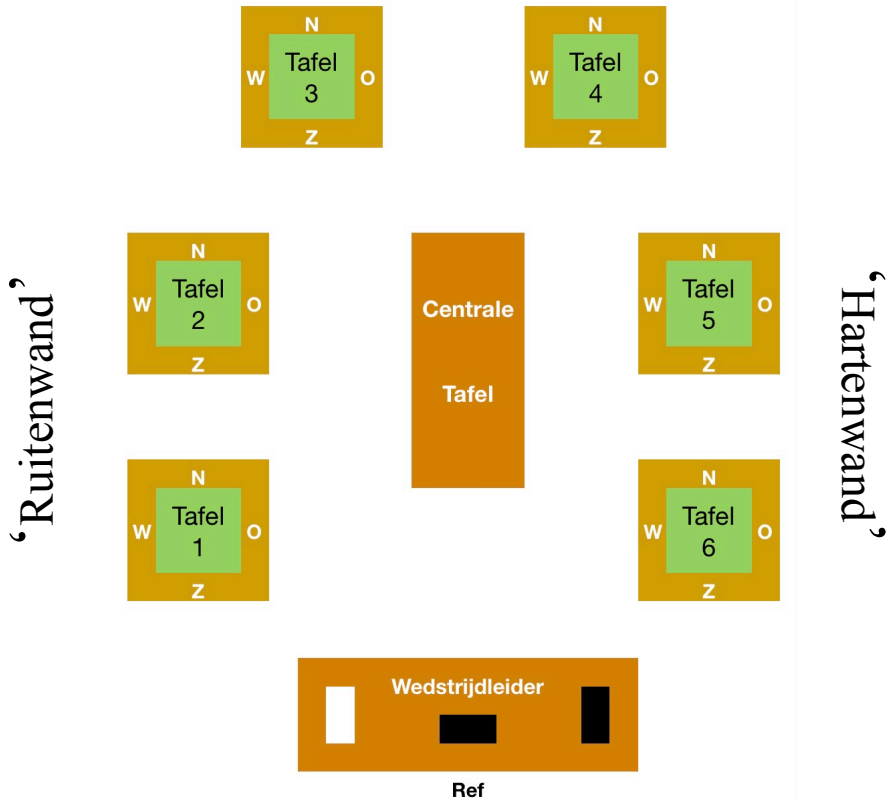
'Is dat een probleem?'

'Nee, voor jou?'

'Ook niet.'

De tafelopstelling (*compact weergegeven*):

‘Schoppenwand’

‘Klaverenwand’

Ronde 1

Aan tafel drie spelen we tegen paar vijf. Zij verwelkomen ons met: ‘Dobry wieczór.’ Ze stellen zich voor met hun nicknames ‘Balky en Zatsky’. ‘Je mag ook B-Z zeggen, als je dat makkelijker vindt,’ zegt Balky.

B-Z schat ik qua leeftijd begin dertig. Balky draagt een t-shirt met kleuren die pijn doen aan de ogen; zijn ogen gaan schuil achter een Gucci zonnebril. Dat hij daarmee überhaupt nog iets kan zien in deze schemerige zaal, verbaast me. Zatsky draagt een t-shirt met tijgerstrepen. Beiden hebben een kort, opgeknipt kapsel. Balky heeft een getrimd ringbaardje en snorretje.

Bovendien valt me bij beiden een flink litteken op. Bij Balky op de linkerwang en bij Zatsky op de rechterwang.

Wij overhandigen onze systeemkaart.

Ref brengt de blauwe boards 1-4. Hij scharniert zijn lange lijf bij het bekken in een perfecte winkelhaak als hij de spellen op tafel legt. Hij meldt dat we van windrichting moeten ruilen: wij zitten Noord-Zuid. We staan op en verhuizen naar de juiste plaats. Angela vindt het goed dat ik steeds Noord of Oost zit, zoals ik dat gewend ben. ‘Doe jij de administratie maar,’ zegt ze.

Hij scharniert zijn lange
lijf bij het bekken

Spel 1

We nemen de kaarten uit het board voor het eerste spel. Als Balky zijn kaarten opsteekt, schuift de mouw van zijn overhemd iets naar beneden en onthult een protserige Rolex. Balky en Zatsky bekijken hun kaarten en leggen ze dan dicht op tafel. Zatsky slaat een kruisteken. Tevens doet zijn linkerhand raar. Eerst legt hij die vlak, met de vingers gespreid op tafel en tikt met een vinger tegen de tafelrand. Dan legt hij een gebalde vuist op tafel. Vervolgens drie vingers leunend op tafel. Tenslotte legt hij de hand vlak op tafel met de duim naar binnen. Het gaat razendsnel.

Dan slaat ook Balky een kruisje. Weer handgebaren op tafel. Te snel voor mij om te volgen.

Ref is uit zijn stoel opgestaan en begeeft zich naar onze tafel. Balky en Zatsky krijgen de wind van voren: ‘Wat zijn dat voor obscene gebaren? Dit is volledig in strijd met de clubregels, ik waarschuw maar één keer. Volgende keer volgt bestraffing.’

Fijn dat er wordt opgetreden, denk ik.

Balky gaat echter in gesprek met Ref: ‘Sorry, in het land waar wij vandaan komen is het gebaar heel gebruikelijk bij sporters. Het vraagt om hulp voor een goede afloop. Is het oké als we het gebaar iets aanpassen?’ Balky tikt eerst zijn borst aan, dan zijn voorhoofd en vervolgens de schouders.

Ref moet er om lachen: ‘Daar kunnen we lijkt me niets op tegen hebben; hang hem maar gerust op z’n kop.’

Dat was niet wat ik verwachtte. Ik maak me gereed om wat over die andere gebaren te zeggen en kijk steels naar Angela. Zij schudt zachtjes: nee, niet doen.

Die mensen zijn zeer gelovig

Angela vertelt me na afloop van de ronde dat ze inderdaad vermoedde dat ik iets over die handgebaren wou zeggen: 'Die mensen zijn zeer gelovig. Dat ze daarom een kruisje willen slaan is normaal. Dat ze dat niet willen doen met kaarten in hun handen, kan ik alleen maar prijzen. Daar boven zal het ze niet kwalijk genomen worden, dat ze het noodgedwongen verkeerd om doen. Het is het idee dat telt. Die spiertrekkingen in hun handen lijken me een zenuwtic. Misschien wel als gevolg van hersenbeschadiging, Parkinson of Gilles de la Tourette. Dat is erg genoeg zonder dat mensen zoals wij daar extra de aandacht op vestigen.'

Typierend voor Angela. Waar de waarschuwingssignalen van mijn wantrouwende geest luid rinkelen, ongetwijfeld versterkt door deze naargeestige omgeving, blijft zij met beide benen op de grond alles in het juiste perspectief zien. Daarbij voorkomt ze ook nog dat ik mezelf voor schut zet nog voordat we ook maar één kaart gespeeld hebben. Let erop, Roepie, je bent hier te gast, roep ik mezelf tot de orde.

Ik herinner me ook de tijd dat ik lid was van een andere bridgeclub in Brabant. Één van de leden was zo nerveus, dat hij voorafgaand aan de clubavond de grens naar België overwipte om daar een borreltje te pakken. Dat kalmeerde wellicht enigszins, maar zijn nervositeit bleef merkbaar.

B-Z moeten blijkbaar hun zenuwen ook nog in bedwang krijgen.

Met twee benen op de
grond blijven, Roepie

		Noord (Roepie)		Bieding			
				West	Noord	Oost	Zuid
		♠ 9532 ♥ VB97532 ♦ H6 ♣ -		-	P	1 ♣ ^A	2 ♦ ^A
West (Balky)		Oost (Zatsky)		2 ♠ ^A	3 ♥	3 ♠	4 ♥
♠ 6 ♥ 864 ♦ 1053 ♣ AHV852		♠ AHVB108 ♥ - ♦ A92 ♣ B1063		P	P	5 ♥	P
		Zuid (Angie)		7 ♣	7 ♥	7 ♠	P
		♠ 74 ♥ AH10 ♦ VB874 ♣ 974		P	X	P	P
				P			
				1 ♣ 16+			
				2 ♦ Zwak			
				2 ♠ MF Klaveren			
				X (Bedoeld) uitkomst			

Ik zit Noord en mag beginnen met bieden. Meestal trek ik me bij het preëemptief openen weinig aan van een (slechte) vierkaart in een hoge kleur. Maar deze hand pas ik toch maar. Ik zit eerste hand en wil zeker niet al op het eerste spel de toorn van Angela opwekken.

Angela moet de informatie van de één-klaverenopening uit Balky zien te krijgen. Die draait op zijn stoel, snuift en briest en leunt geregeld met zijn zware lijf half op tafel. Behoorlijk intimiderend, als je het mij vraagt.

Balky snuift en briest